

A
HERMAN
OTTÓ
MÚZEUM
ÉVKÖNYVE

LXI. (2022)

HERMAN OTTÓ MÚZEUM
A TUDOMÁNYOK ÉS MŰVÉSZETEK KINCSESHÁZA

ANNALES
MUSEI
DE HERMAN
OTTÓ
NOMINATI
2022

ANNALES MUSEI DE HERMAN OTTÓ NOMINATI

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM
ÉVKÖNYVE
LXI.

MISKOLC
2022

Jahrbuch des Herman Ottó Museums, Miskolc (Ungarn)
Yearbook of the Herman Ottó Museum, Miskolc (Hungary)
Les Annales du Musée Herman Ottó, Miskolc (Hongrie)

Főszerkesztő:
SZOLYÁK PÉTER

Szerkesztette:
TÓTH ARNOLD

A szerkesztésben közreműködött:
CSENGERI PIROSKA

Technikai szerkesztő:
WATAH VERONIKA EDINA

ISSN 0544-4225

Borítóterv:
FEKETE RÓBERT, SZOLYÁK PÉTER

Lektorálta:
Gyulai Éva, Hegyessy Gábor, Papp Szilárd, Pósa Patrícia,
Simon Zoltán, Sziszkoszné Halász Dorottya, Tringli István, Viga Gyula

Angol fordítás:
Medve Csaba és a szerzők

Borítóképek (balról jobbra):

1. Sárospataki fehér tányér (Kazinczy Ferenc Múzeum, fotó: Szoboszlay Marcell)
White plate from Sárospatak (Kazinczy Ferenc Museum, photo by Marcell Szoboszlay)
2. Bocskai-öltöny, 1941, Miskolc, Boros Gábor angol úriszabó készítette
(Herman Ottó Múzeum, fotó: Mészáros Viktória)
*Bocskai formal wear, Miskolc 1941, made by bespoke tailor Gábor Boros
(Herman Ottó Museum, photo by Viktória Mészáros)*
3. Az egri káptalan oklevele és függőpecsétje, 1519. aug. 26.
(MNL OL DL 6549; digitalizálás: MNL OL)
*The letters patent and seal of the Cathedral Chapter of Eger (Agria), August 26, 1519.
(MNL OL DL 6549; digitized by MNL OL)*

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma támogatta.

Kiadja a miskolci Herman Ottó Múzeum
Felelős kiadó: Dr. Szolyák Péter PhD, múzeumigazgató

Nyomda és kötészet: Kapitális Nyomdaipari Kft., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József ügyvezető igazgató

TARTALOM

TERMÉSZETTUDOMÁNY

DOBRONOKI Dalma

A Zempléni-hegység és környékének zuzmói Főriss Ferenc gyűjteményében7

RÉGÉSZET

BONDÁR Mária – GUCSI László

Különleges késő rézkori leletgyűjtemény Csincseről. Újabb kocsimodellek 23

GYULAI Ferenc – HAJDU Melinda – KOVÁCS Nikolett – MISKOLCZI Melinda – NÉMETH Attila

Régészeti lelőhelyek archaeobotanikai vizsgálata Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 39

BOCSI Zsófia – FAZEKAS Gyöngyi – GIBER Mihály

Beszámoló a bükkzsérci római katolikus templom előzetes műemléki kutatásáról..... 85

MISKOLCZI Melinda

A Herman Ottó Múzeum régészeti kutatásai 2021-ben 127

TÖRTÉNETTUDOMÁNY

GYULAI Éva

Jobbágytelekből nemesi birtok – Máthé Benedek 1519. görömbölyi adománya..... 151

GULYÁS László Szabolcs – KÖVÉR Adrienn

Magyar nyelvű ingatlanszerződések a sátoraljaújhelyi levéltárban (1572–1763).

Forrásközlés – az iratok regesztái 165

KAPUSI Krisztián

A történelmi Miskolc utcanevei a modern korban (1880–1989)..... 181

VÁMOSI Katalin

Hogyan lesz egy neves szabóból a Méretes Ruházati Szövetkezet fiókvezetője?

Boros Gábor (1910–1987) miskolci férfiszabó kálváriája az angol úriszabóságtól a konfekcióig..... 207

KIS József

Miskolc környéki tömeggyilkosságok a vészidőszak idején..... 219

NÉPRAJZ

BODNÁR Mónika

Bódva-völgye textilkultúrája – A Laki-Lukács László-féle textilgyűjtemény..... 241

DARMOS István

A néprajzi gyűjtemény gyarapodása a Petőfi Irodalmi Múzeum Kazinczy Ferenc Múzeumában..... 263

KÖZLEMÉNYEK

KOVÁTS Kornél

„A megszépített múlt a megszépített jelen záloga.” – több, mint 40 év

a Herman Ottó Múzeum szolgálatában. Tíz éve hunyt el Kovács Tibor restaurátor 273

Szerzői útmutató 287

TABLE OF CONTENTS

NATURAL SCIENCE

DOBRONOKI, Dalma

Lichens of the Zemplén Mountains and their surroundings in Ferenc Főriss's collection7

ARCHAEOLOGY

BONDÁR, Mária – GUCSI, László

A remarkable Late Copper Age assemblage from Csincse. A set of new wagon models.....23

GYULAI, Ferenc – HAJDU, Melinda – KOVÁCS, Nikolett – MISKOLCZI, Melinda – NÉMETH, Attila

Archaeobotanical investigations of archaeological sites in Borsod-Abaúj-Zemplén County39

BOCSI, Zsófia – FAZEKAS, Gyöngyi – GIBER, Mihály

Report of the prior monument research of the Roman Catholic Church of Bükkzsérc.....85

MISKOLCZI, Melinda

Archaeological research at the Herman Ottó Museum in 2021 127

HISTORY

GYULAI, Éva

Noble estate from a serf's plot – Donation of Benedek Máthé in Görömböly, 1519..... 151

GULYÁS, László Szabolcs – KÖVÉR, Adrienn

Hungarian real estate purchase agreements from the archive of Sátoraljaiújhely (1572–1736)..... 165

KAPUSI, Krisztián

Street names of the historic city of Miskolc in the Modern Era (1880–1989) 181

VÁMOSI, Katalin

From renown tailor to the manager of the Clothing Cooperative. The hardships of gentlemen's tailor Gábor Boros (1910–1987), from bespoke tailoring to made-to-measure clothing.....207

KIS, József

Mass murders in the area of Miskolc during the Holocaust219

ETHNOGRAPHY

BODNÁR, Mónika

The textile culture of the Bódva Valley – the textile collection of László Laki-Lukács241

DARMOS, István

Acquisitions of the ethnographic collection in the Kazinczy Ferenc Museum of the Petöfi Literary Museum263

PROCEEDINGS

KOVÁTS, Kornél

A beautified past is the key to a beautiful present – Over 40 years in service of the Herman Ottó Museum. Ten years after the passing of restorer Tibor Kováts.....273

Author's guide.....287

A TÖRTÉNELMI MISKOLC UTCANEVEI A MODERN KORBAN (1880–1989)

Kapusi Krisztián

Herman Ottó Múzeum, Miskolc

Absztrakt: A nyakatekerten fogalmazott cím azt hivatott kifejezni, hogy az alábbiakban az 1945–1950 előtti – még Bükkzentlászló, Diósgyőr (beleértve Perecest, Lyukóbányát, Újdiósgyőrt, Diósgyőr-Vasgyárat), Görömböly-Tapolca, Hámor, Hejőcsaba, Ómassa, Szirma nélküli – város utcanévváltozásait elemezzük, de egészen 1989-ig, a posztmodern idők kezdetéig. A második világháború után létrejött Nagy-Miskolc utcái közül tehát csakis azokat tárgyaljuk, amelyeknek a területe már 1945 előtt is a városhoz tartozott. Felemás az így választott megoldás, azonban Diósgyőr, Hejőcsaba és a többi egykoron önálló község utcanéveinek beható elemzése kétségtelenül megkívánna egy a jelenlegitől független kutatást, publikációt.

Kulcsszavak: közterületek, utcák, terek

Köztes-Európa helynevei nem pusztán a történelem, hanem azon belül a politikai berendezkedések hatalmi törekvéseinek függvényében alakulnak, változnak. Egy név jelentéstartalma sokszorosan tágabb a közvetlen viselő fizikai meghatározottságánál: rengeteg emlék és érzelmű fűződik hozzá. Marc Augé figyelmeztet például erre a névre: Kreml (AUGÉ 2012, 40). Épület, közterület, de nem csak az – despotizmus, autokrácia, terror, diktatórikus világhatalmi törekvések is, persze mikor és kinek éppen micsoda... Nem zárhatom ki, hogy egyeseknek a szabadság szimbóluma, de ezt azért önszántamból aligha kellene jellemzőnek és általánosnak éreznem.

Miskolcon 1880 előtt a mai szokástól eltérően – nem utcánként újramezve – számozták a házakat. Városunk egészét, a Tiszai pályaudvartól Diósgyőrig haladva a Szinva patak déli oldalán, majd a település nyugati határánál a vízfolyás túlsó partján visszakanyarodva, a Győri kaputól kelet felé a Gömöri indóházig egyetlen sorozattal (1-től nagyjából 2700-ig) számozták végig. A háztulajdonosokat megbüntették, ha elmulasztották

az utcai front jól látható helyén feltüntetni ezt az úgynevezett népsorszámot. Egyes belvárosi épületeken máig fennmaradtak a korabeli jelölések, például a Városház tér 5. számú házra faragott 2465-ös népsorszám. E rendszer eredeti állapotát Domby István 1817-ben készített térképe rögzítette, de fennállása végéig, 1880-ig új utcák nyíltak, beépültek területek, porták osztódtak, aminek következtében jelentősen elcsúszott a számozás. Sajnálatos, hogy a későbbi időpontokra érvényes beosztást megörökítő térképeket nem sikerült fellelni, ezért maradt máig problematikus egy-egy ingatlan 1880 előtti népsorszám alapján történő azonosítása. Az anyakönyvek például a születés vagy halálozás helye rubrikában csupán a népsorszámot rögzítették, ezért igényel összetettebb kutatást egy-egy korabeli életrajz megbízható lokalizálása. Valójában az utca neve csak 1880-tól vált dominánsan meghatározóvá a lakcímekben, amikor a házszám már nem egyedi, önmagában elegendő volt, kizárólag az utcanévvvel együtt hasznosulhatott.

Az alábbiak összeállítása során a Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára

térképgyűjteményének a nyomtatott térképeit¹ használtam alapvető forrásként, valamint az 1880-as összeírás utcajegyzékét,² az 1900-as és 1927-es utcanév- és házszámváltozási mutatókat,³ továbbá a lábjegyzetekben hivatkozott képviselőtestületi, törvényhatósági bizottsági, és tanácsi végrehajtó-bizottsági jegyzőkönyveket. Mindemellett a Herman Ottó Múzeum Történeti Tára és az Országos Széchényi Könyvtár Miskolcot ábrázoló nyomtatott térképei voltak a segítségemre.⁴

UTCANEVEK 1880-BAN

Alsó Gordon – a mai Vörösmarty utca egésze és a jelenlegi Corvin utca déli része.

Alsó Papszer – a mai Rákóczi utca Szinvától délre eső szakaszával azonos. Régi utca, nevezték röviden Alpapszernek is, de 1900-ban már Rákóczi nevét viseli: a fejedelmi hamvak hazaszállításának előkészületei tették lehetővé, hogy a Habsburg dinasztia Osztrák-Magyar Monarchiájában közterületek viselhessék a dicső kuruc, II. Rákóczi Ferenc nevét.

Alsó Szentgyörgy – a mai Attila utcával javarészt azonos.

Alsó Szirma – a mai Király utca északi részével azonos.

Bagaméri sor – megközelítőleg a mai Mátyás király utcával azonos.

Batthyány Lajos – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Bábonyi sor – a mai Feszty Árpád utcával közel azonos.

Bedegvölgy – a jelenlegivel azonos. A Pece pataknak a Bábonyi-bérc és a Bodótető között folyó ágai a Bedegvölgyben egyesülnek. A Szent Anna temetővel átellenes, északi domboldalon pincesorok vezetnek. A Bedegvölgy már az 1880-as évektől utcanévként megjelenik a területen, de a névvel azonosítható városrész a Napfürdő, Közdomb, Margittai utcákat is magában foglalja.

Belegrád – egykori sziget a Szinva alsó részén, a mai Bajcsy-Zsilinszky Endre utca, Kóris Kálmán utca környékén. A Pece patak a mai Széchenyi és Király utcák találkozásánál torkollik a Szinvába. A 19. században még a torkolattól keletre egy Belegrád nevű szigetet folyt körül a Szinva alsó szakasza. Városiassága, általános helyzete vitatémát jelentett a dualizmus első évtizedeiben. A helybéli lakosok külvárosnak élték meg, pálinkát főztek és sertéseket neveltek udvaraikon. A miskolci hatóság viszont belvárosi elvárásokkal tekintett a Belegrádra, ekképpen a szabályrendeletek tiltó passzusainak próbált érvényt szerezni, több-kevesebb sikerrel. A zsidó fürdőtől keletre eső Szinva és szigete inkább a helybeliek ítéletét tükrözte, periférikus városrésznek számított és ma is annak tűnik.

Boldogasszony (lásd Deák).

Búza tér – a jelenlegivel azonos. Az archaikusan granáriumnak nevezett Búza tér közelében 1871-ben nyílt meg a gömöri vasút. A templomtól északra állatvásár lüktet az 1950-es évekig. Akkoriban a templom nyugati oldalában villamos közlekedik, a hejőcsabai szárnyvonal ott fordul rá a Szeles utcára. Mindez 1929-ben megszűnik, felszedik a síneket, de az egy évvel korábban meginduló buszjárat szintén érinti a Búza teret, így a villamos nélkül sem mérséklődik a környék zsúfoltsága. Korszerű fejleményként 1926-ban adják át a Speyer kölcsönből megépült Búza téri Vásárcsarnokot. Az 1960-as évekig nincs beépítve a Búza tér északnyugati része, szabad területet biztosít: a megyei levéltár őrzi néhány cirkszi társulat plakátját, „Circus Kraytel A. Miskolczon, a Búzatéren”, „Circus Schmidt M. a Búzatéren”, „Circus Renlow és társa”, a Búza téren. A beépítetlen terület megfelelő helyszín az 1950-es évek tömeggyűléseihez. Egyházellenes pártszónoklatok, május elsejét ünneplő munkások tízezrei a templom oldalában. A Búza tér neve 1949-ben Béke térre változik. A hatvanas években megepezdül a környék, a nyugati fertályát elfoglaló autóbusz állomások a modern tömegközlekedés frekvenciáját tovább erősítik a tér csomópont jellegét. Az ezredfordulón megépül a pláza,

1 MNL BAZML XV. 6/e.

2 MNL BAZML IV. 1602/g. 7. kötet.

3 *Miskolcz... 1900. és Miskolc thjff város... 1927.*

4 OSZK TM 63, 88, 116, 151, 359, 1948, 1951, 10100, 10 620, 10646, 11620.

pár évvel később a kereskedelmi és lakófunkciót egyesítő posztmodern Macropolis.

Cikó (lásd Kossuth).

Csabai kapu – a jelenlegivel azonos.

Danyi völgy – a jelenlegivel azonos. A Hideg sor, Domb utca és a Törkölyösi református temető között évszázadok óta Miskolc egyik nyomortelepe, a Danyi-völgy (Tóth sor, Lövei sor) éli hétköznapjait. A 19. század derekán a Szinva patak déli oldalán téglagyárak (Furman Jánosé; Engelman B. Jánosé) működtek, és az Avas lábáig terjedő ipari övezetet csakis a legszegényebb miskolciak választották lakóhelyül. Az új fogásnak nevezett Danyi völgyben a dualizmus első évtizedeiben alakult ki nyomortelep és az eltelt másfél évszázad alig javított helyzetén.

Deák Ferenc – 1880 körül még a hagyományos nevén, Boldogasszony/Nagyboldogasszony utcaként is emlegetik, a mai Déryné utcával azonos.

Fazekas – közel azonos a jelenlegivel.

Felső Gordon – a mai Dankó Pista utcával párhuzamosan haladt, attól északra.

Felső Papszer – a mai Papszer utcával azonos

Felső Szentgyörgy – a mai Szent László utca keleti részével közel azonos.

Felső Szirma – a mai Arany János utca.

Forrásvölgy – a jelenlegivel azonos (a Tetemvár és a Bábonyibérc között).

Geró – nagyrészt azonos a jelenlegivel (a Szinvától délre).

Gillányi – a mai Dankó Pista utca keleti részével azonos.

Gyár – a jelenlegi Gyár utca nyugati része.

Gyöngyvirág – a mai Avasalja utcával azonos.

Győri kapu – a jelenlegivel azonos.

Horváth – a jelenlegi Horváth Lajos utcával azonos.

Hosszú köz – a mai Tárkányi Béla utcával azonos.

Hutás – a jelenlegivel megközelítőleg azonos (a Béke szállótól keletre).

Kalló – a jelenlegivel javarészt azonos (a Szinvától délre, a Győri kapu magasságában). A mai Hutás, Salétrom, Kalló utcák Szinva parti környezete volt a Kallószér, Felső-Kallószér. A gyapjúfeldolgozás, guba-, posztó-, szűr- és pokróckészítés által igényelt vízienergia jelölte ki a helyet, ahol tehát hagyományosan az anyag avatását, sűrítését, tömörítését, azaz kallását végző kallómalmok működtek. A dualizmus idejére leáldozott a hagyományos kézművesiparnak: téglagyárak, textilüzem és üvegyár nőtte körbe a régi Kallószert, ahol a legszegényebb, jelentősrészt cigány lakosság telepedett meg és a két világháború közötti évtizedekben sem változott a városrész periférikus helyzete.

Kandia – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Kazinczy Ferenc – a jelenlegivel azonos, 1880 körül még a hagyományos nevén, Vereshíd utcaként is emlegették. A Szinva patak déli partján érte el a Belvárost a csabai töltésként emlegetett pesti országút, túlsó felén pedig északra irányult az 1794-ben megnyitott Kazinczy utca. 1794 előtt nem létezett a Kazinczy utca, helyén magán telkek sorakoztak, az északra utazóknak ezért a Forgó hídon átkelve balra kellett fordulniuk és 50-100 méterrel odébb, a mai Déryné vagy Kossuth utcán folytathatták útjukat. Kazinczy Ferenc nevét hivatalosan 1861. április 9-től viselte az 1794-ben nyitott Vereshíd utca, azonban még jó ideig a hagyományos nevén emlegették, amely a Pece patak felett kelet–nyugat irányú átjárást biztosító létesítményére utalt. Leghíresebb jelzőpontja a Három Rózsa fogadó volt, melynek ablakából maga Kossuth Lajos szólta 1840. augusztusában a miskolci polgárokhoz. Pár év múlva, az 1843. évi nagy tűzvész alaposan megtépázta a Három Rózsat, amely az államkincstárát képviselő diósgyőri koronauradalom jószágáa volt. Elárverezték a Három Rózsat és csak 1878. november másodikán nyílt meg a ma is álló (Széchenyi u. 33. szám) – akkor újonnan emelt – épületben működő „Grand Hotel Stögermayer”. A Forgó híd és a – mai Batthyány és Kazinczy utcák sarkán állott – posta közötti utcaszakaszt 1874-ben kikövezték, centrumában

impozánsan magaslott, a közeli minorita templommal békésen megfért az 1863-ra megépült új zsinagóga.

Kenő – a Mindszenti templom és a mai Corvin (egykori Alsó Gordon) utca között.

Kertész sor – megközelítőleg a jelenlegi Herman Ottó utcával azonos (Győri kapu).

Király – a jelenlegi Ady Endre utcával azonos.

Kisfábián – a jelenlegi Pallós utcával azonos.

Kisfüzes – a jelenlegi Füzes utcával azonos.

Kishunyad – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Kismajor – megközelítőleg a mai Mátyás király utcával párhuzamosan, attól délre vezetett.

Kisújváros – a jelenlegi Szentpáli István utcával azonos.

Kossuth Lajos – a jelenlegivel azonos, 1880 körül még hagyományos nevén, Cikó utcaként is emlegették.

Kőporos – a jelenlegi Kőporos utca északi részével azonos.

Légrádi köz – a jelenlegi Tompa Mihály utcával azonos.

Lonovics – a jelenlegivel azonos, de a helyzet mégsem ennyire egyszerű. Elnevezése körül kavargnak vegyes érzelmek, mert az államszocializmus idején és még a rendszerváltás után is két évtizeden át ugyanarról a Földes Ferencről (1910–1943) nevezték, akinek Miskolc egyik legjobb gimnáziuma ma is öntudatosan viseli a nevét. Az adott utca neve 1955-ben változik Lonovicsról Földesre, majd 2010 körül vissza, Földesről Lonovicsra.

A miskolci születésű Lonovics József (1793–1867) egri, utóbb kalocsai érsek, aki 1848 tavaszán a római katolikus püspöki kar nevében lemondott az egyházi dézsmáról és szívvel-lélekkel kiállt a magyar szabadságharc mellett, be is börtönözték a bukás után. Leszih Andor tudós múzeumigazgató írta meg a Miskolczi Napló 1921. május 15-i számában, hogy Lonovics Józsefnek volt pincéje az Avas mindszenti, tehát kisasasi részén. Adatolt, hogy már 1880-ban az érsek nevét viselte a mai Lonovics utca, tehát halála után alig pár

évvél – és nem kizárt, hogy éppen azért, mert ott volt pincéje – kisasasi utcát neveztek el a hazafias főpapról.

Az avasi Mélyvölgy keleti oldaláról vezető Arnóti sor alsó, lankásabb részein már lehetséges mindkét oldal beépítése, az említett pincesor ekképpen válik Lonovics utcává. Északi portái gyakorlatilag a Papszernek a domb felé eső részét lakják be, a Lonovics utca páratlan oldala viszont az Arnóti sorral folytonosságban jelentős pincékkel bíró ingatlanokból áll.

Egészen kivételes érték a Lonovics utca 9. szám alatti Avasi Présház. Példaértékű a tulajdonos történelmi érzékenysége: a 18. századi barokk épület az 1950-es évekre elpusztul, néhány fotó és grafika marad az árkádós borházról, azok alapján építik újjá a 2010-es évek végén e grandiózus „műemléket”. Egészen elképesztő a borház alatt nyíló kilencágú pincerendszer!

Lovagda – a mai Gyár utca keleti részével azonos.

Megyeház köz (lásd Rozmaring).

Meggyesalja – a jelenlegivel nagyrészt azonos (az Avas és a Szinva között).

Mélyvölgy – a jelenlegivel azonos (Avas, északkeleti oldal).

Mindszent – a jelenlegi Mindszent tér nyugati része.

Nagyboldogasszony (lásd Deák).

Nagyfábián – a jelenlegi Jókai Mór utca nyugati részének környékén, a mai Fazekas és Dózsa György utcák között haladt.

Nagyfüzes – a jelenlegi Nagysándor József utcával azonos.

Nagyhunyard – a jelenlegi Hunyadi utcával azonos.

Nagylány temető – a jelenlegi Anna utca keleti része.

Nagymajor – a mai Dózsa György utcával azonos.

Nagyújváros (lásd Horváth)

Nyakvágó (lásd Temetőalja)

Palóczy László – a jelenlegivel azonos, de a korban még a hagyományos nevén, Kádas utcaként is emlegették (Belváros). A Pece patak egyik ága folyik rajta keresztül a Szemere-kert mentén, a mai Patak utca alá csatornázva. Jelentős felekezeti központ: a minorita zárdatól az ortodox görögkeleti és a református templom között halad a főutcával párhuzamosan, egészen az 1901 és 1963 között állt zsinagóga helyéig (a megyeháza parkolója). A reformkornak és a szabadságharcnak is méltó mementói kerültek a Palóczy utca környezetébe: Szemere Bertalan, Deák Ferenc és Lévy József szobrai száz méteres körzeten belül.

Patkány sor – a jelenlegi Csalogány utca.

Peceköz – a jelenlegi Régiposta utcával azonos.

Pengyom – a jelenlegi Szeles utca keleti részével azonos.

Pipis domb – a mai Domb utca környékén.

Püspök – a mai Rákóczi utca Szinvától északra eső, a Sötétkapuig terjedő szakaszával azonos.

Régiposta – a mai Madarász Viktor utcával azonos.

Rozmaring – Megyeház köznek is nevezték, a mai Városház tér és a Patak utca között vezetett.

Salétrom – a jelenlegivel azonos (a Szinva déli oldalában).

Serház – a jelenlegi Tizeshonvéd utcával azonos.

Szeles – a jelenlegi Szeles utca nyugati részével azonos. Régi, már a 19. században létező miskolci utca és helynév. A dualizmus évtizedeiben megélnéül a környezete: északról állatvásár, délről a Búza téri piac, a Zsolcai kapu ipartelepe és épülő laktanyák határolják, keleti periferiáján megnyílik a gömöri vasút. Az állatvásár és a görögkatolikus templom közötti terület beépítetlen az 1920-as évek végéig. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság bábáskodása mellett körvonalazódik a katonatisztek számára létesítendő városrész, Miskolc közgyűlése 1925 októberében állapítja meg a Szelestől és a görögkatolikus templomtól északra nyíló új utcák vonalát, szélességét. Egy 1930. évi jegyzékben „katonai telep” címszó alatt már meg is jelennek a házhelyigénylő tisztek építkezéseit övező, honfoglaló-kalandozó

vezérekről elnevezett új utcák (Álmos, Botond, Huba, Bulcsú, Lehel, Tas). Sorra húzzák fel az elegáns villákat, a Szelest ekképpen elit kertvárosi övezet választja el a malacröfögéstől, bögestől és nyerítéstől hangos állatvásártértől. A Szeles utca Apponyi Albert nevét viseli a két világháború közötti évtizedekben.

Szemere Bertalan – a jelenlegivel azonos, 1880 előtt Mindszenti utcának nevezték.

Szent Anna – a jelenlegi Anna utca nyugati része. A Szent Anna utca már 1880-ban szerepelt a népszámlálási jegyzékben, de akkor még csak a mai utca nyugati részét jelölte, a keletinek pedig a Nagylány temető utca volt a neve. Ez az utca választotta el egymástól a római katolikus Szent Anna temetőt a domb keleti részén húzódó kisebb református temetőtől, a Nagylánytól. 1900-ban már az utca teljes hossza az Anna utca név alatt futott. Változott a hosszabb és rövidebb név használata, a kommunista fordulat után, 1952. decemberében deklarálta a városi tanács, hogy a Szent Anna utca neve akkortól egyértelműen és kizárólagosan Anna utca lesz.

Szentpéteri kapu – a jelenlegivel azonos.

Szepesi sor - megközelítőleg a mai Mátyás király utcával párhuzamosan, attól délre vezetett.

Széchenyi István – 1880 körül még hagyományosan, Alsó- és Felső Piac utcának, Fő utcának is nevezik, a jelenlegivel azonos.

Temetőalja – a jelenlegi Laborfalvy Róza utcával azonos, 1880 körül még a hagyományos módon, Nyakvágónak is nevezik.

Templom – a mai Rácz György utca.

Tetemvár tér – a jelenlegi Petőfi térrel azonos.

Tizenhárom város – a mai Bársony János utca.

Tomka köz – a mai Reményi Ede utcával azonos.

Toronyalja – a jelenlegivel azonos (az Avás északi lábánál). A 20. század első évtizedeiben a városrendezési kezdeményezések egyike Kun Pál református

főgimnáziumi tanár Toronyalja utca 1. szám alatti házának és telkének kisajátítása volt. Elbontásával a dombról kilátás, a Belváros felől rálátás nyílt arra az eredetileg utcaként zárt rézsűre, amely Szemere sírja alatt ereszkedik a Szinva felé.

Azóta a Toronyalját egy impozáns méretű háromemeletes lakóház indítja, melyet a 20. század első felében Gyémánt internátus (Toronyalja u. 9. szám) névvel emlegettek a miskolciak. Tulajdonosáról neveztek, a második világháborúig Gyémánt Béla fiúkollégiumot működtetett az épületben, nyaranta pedig privát-szállásént adta ki az iskolai szünidőre elnéptelenedett szobáit. Az utca nyugati szakasza kifejezetten pincesor jellegű, gyakorlatilag páros oldal nélkül, annak helyén a Belvárosra néző meredek lejtővel. A Toronyalja 45. szám útelágazás: a felső rész a nagyavasi Középső sorba torkollik, a Toronyalja utca pedig az alsó ágban folytatódik az utolsó, 95. számú ingatlanig. Ez a nyugati vég a máig domináns jellegének megfelelően, eredetileg csakugyan pincesor volt: a nagyavasi Jézus kútja sor. A jelenlegi számozás szerinti Toronyalja utca 69–95. szakaszon lévő egyik borház és pincéje volt Lévay József avasi pihenőhelye a Jézus kútja feletti soron. Az államszocializmus domináns ideológiája felől problémásnak bizonyult a hagyományos név, ezért a Jézus kútja pincésort átnevezték és átszámozták, lényegében hozzacsapták a Toronyalja utcához.

Tóth – a mai Dayka Gábor utcától északra vezetett, a Szent Anna temetőig.

Urak – megközelítőleg a mai Petőfi Sándor utcával azonos.

Vay – a jelenlegi József Attila utcával azonos.

Városház tér – a jelenlegivel azonos. Miskolcnak és Borsod vármegyének is közigazgatási centruma volt a Városház tér. A farkasszemet néző székházak környezete csomópontnak minősült, a dualizmus évtizedeitől különféle szolgáltatóknak biztosított megélhetést. Az úgynevezett Káptalan házban (1670. szám) működött az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helyi fiókja. A városházi és megyeházi ügyfelek, a téren vásároló polgárok költekezési kedvére kevésbé nívós létesítmények is utaztak. Főzy Károly házában, a megyeháza melletti köznél az ún. „halál kocsmá” várta a betérőket. A Városház tér valódi jelzőpontjaként

az újabb megyeháza 1811 és 1837 között épült, majd jelentős károkat szenvedett az 1843. évi tűzvész során. Helyreállítása után lényegében nem változott korszakunkban, előtte petróleumlámpák világítottak. A szemközti városháza akkor még nem volt éppen díszes épület. A jelentéktelenségből kiemelendő, 1868-ban merült fel a „városházának emeletessé építése eszméje”. Losonczy Farkas Károly főbíró egy évvel később a képviselőtestület elé tárta a Klein Ede építéssel megkötött szerződés szövegét, 1870. március 26-án pedig teátrálisan elhagyták a bontásra ítélt épület falait és lerakták az új városháza alapkövét. Kilenc hónap elegendő volt a munkálatokhoz: 1871. január 16-án délelőtt fél tíztől nyilvános közgyűlést tartottak a ma is álló új épületben.

Vászonfehérítő – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Vereshíd (lásd Kazinczy).

Vízköz – a mai Geró és Szent István utca között, a Szinva egykori szigetén vezetett, nagyjából párhuzamosan a jelenlegi Nagyváthy utcával.

Zárda – a mai Deák tér és Hősök tere közötti utcarész.

Zsolcai kapu – a jelenlegivel azonos.

VÁLTOZÁSOK 1900-IG

Akác – a Szentpéteri kapuval párhuzamosan, a jelenlegi Arany János tér és Álmos utca között vezetett a vonala.

Anna – a jelenlegi Anna utcával közel azonos, annál délebbre, a Szent Anna templom és Bedegvölgy között vezetett.

Arany János – a jelenlegivel azonos (Belváros). Hagyományosan Felső Szirma utca volt a neve, az 1900-as utcajegyzékben már Arany János utcaként szerepel a belvárosi Szinva patak déli partjával párhuzamosan vezető út. Szegényebb sorsú és a tradíciókhoz erősen kötődő zsidó családok nagy számban költöztek oda a századfordulón, majd 1944 tavaszán az Arany János utca és környezete vált a miskolci gettóvá.

Asztalos – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Attila – a jelenlegivel azonos (Fábián kapu).

Ács – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan. A Vörösmarty lakótelep helyén feküdt ún. mester utcák közül ez volt keletről az első utca.

Ágnes – a mai Tizeshonvéd és Anna utca között haladt a vonala.

Árpád – a jelenlegi Jókai Mór utca nyugati részének környékén, a mai Fazekas és Dózsa György utcák között vezetett a vonala.

Bádogos – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Bercsényi – a jelenlegi Bercsényi Miklós utcával azonos (a Szinvától délre, a Győri kapu magasságában).

Bodnár – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Bodó sor – a Kőporos keleti része, azonos a jelenlegi Bodó sorral.

Borbély – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Bors – a jelenlegi Bors utcával közel azonos, annál hosszabb volt, nyugat felé egészen a mai Király utcáig haladt a vonala.

Cukrász – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Csalogány – a jelenlegivel azonos (az Avas északnyugati lábánál).

Cszimadia – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Dayka – a jelenlegi Dayka Gábor utcával azonos (Belváros).

Damjanich – a jelenlegi Damjanich János utcával azonos (a Szinva és az Avas északnyugati oldala között).

Debreczeni – a jelenlegi Régiposta utcával azonos (1900 előtt Peceköznek hívták).

Dobó – a jelenlegi Dobó István utcával azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Erzsébet tér – a jelenlegivel azonos.

Esztergályos – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Fábián – a jelenlegi Pallós utcával azonos.

Füzes – a jelenlegivel azonos (a Szinvától délre).

Gizella – a jelenlegi Gizella utcával közel azonos, annál hosszabb volt, északi irányban egészen a Zsolcai kapuig vezetett a vonala.

Gólya – a jelenlegi Jókai Mór utca északi része és a Tárkányi Béla utca között húzódott a vonala.

Gubás – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Honvéd – a mai Geró és Szent István utca között, a Szinva egykori szigetén vezetett nagyjából párhuzamosan a jelenlegi Nagyváthy János utcával (korábban Vízköz utcának nevezték).

Hunyadi – a jelenlegivel azonos (a Belváros nyugati részén). A 19. században Nagyhunyadi utca volt a neve, 1900-ban már Hunyadi utca. A Belváros nyugati felvégét képező – Felső-Miskolcot és a település központját összekötő – hosszú utca felemás karakterrel bírt. Egyrészt rendezetlen volt, épületei nem illeszkedtek

egységes frontvonalra; az utca déli vonulatát kettészelte a Szinva patak felső malomárka; északi részét pedig számtalan apró – a párhuzamosan haladó Kishunyad utcára nyíló – sikátor tagolta. Mindezzel együtt tekintélyes polgárok és nemes famíliák lakták, emeletes házak, városias létesítmények övezték. A dualizmuskori forrásokban szerepelt „Kun János fürdőháza”, ami valószínűleg azonos volt a mai Hunyadi u. 21. sz. helyén állott Sárga fürdővel. Jelzőpont funkcióját erősítette, hogy előtte szekérhid kötötte össze a Szinva által elválasztott Nagyhunyad és Urak utcákat. Fennmaradt napjainkig a Szathmáry Király-kúria (Hunyadi u. 6. sz.), az emeletes Peszkár-ház (Hunyadi u. 10. szám), az 1927-re Árva Pál tervei alapján felépült Magyar Jövő Lapkiadó Rt. székháza (Hunyadi u. 13. szám) és az emeletes Tomán-ház (Hunyadi u. 50. szám) a harmincas évekből.

Huszár – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).

Ilona – a jelenlegi Ilona utcával közel azonos (a Belváros nyugati peremén).

Imre – a jelenlegi Leiningen Károly utcával azonos.

Irányi – a jelenlegi Irányi Dániel utcával közel azonos (a Szinva és az Avas északi oldala között).

Iskola – megközelítőleg a jelenlegi Kálvin János utcával azonos.

Jókai Mór – a jelenlegivel megközelítőleg azonos (Belváros, észak).

Jósika Miklós – a jelenlegi Vörösmarty utca és a Hadirokkantak útjának nyugati része között, azokkal párhuzamosan haladt.

Kalapos – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Kárpitos – az úgynevezett mester utcák egyikeként húzódott a mai Vörösmarty utca és a mindszenti temető között.

Kovács – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Kölcsey – a jelenlegi Arany János és Vörösmarty utca között, a mai Mártírok útjával párhuzamosan haladt a vonala.

Kőműves – a Mindszenti temető keleti része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Király utcával párhuzamosan.

Kun József – a jelenlegi Kishunyad utcával azonos.

Lakatos – a Mindszenti temető nyugati része és a Vörösmarty utca között húzódott, a mai Corvin utcával párhuzamosan.

Laktanya – a jelenlegi Hatvanötösök útjával azonos.

Major – a jelenlegi Major utcával közel azonos, annál hosszabb volt, a mai Vologda út keleti részét is magában foglalta, egészen a Dózsa György utcáig vezetett a vonala.

Margit – a jelenlegi Szabó Lőrinc sétány északi részével azonos, a Katalin utca déli folytatása volt a korban.

Mária – a mai Ilona utcával haladt párhuzamosan, attól keletre.

Mátyás király – a jelenlegivel azonos (Belváros, észak).

Melinda – a jelenlegivel azonos (Vörösmarty lakótelep).

Mészáros – a mester utcák egyikeként, a Mindszenti temető és a mai Vörösmarty utca között vezetett a vonala.

Molnár – a mester utcák egyikeként, a Mindszenti temető és a mai Vörösmarty utca között vezetett a vonala.

Munkácsy Mihály – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Nagysándor József – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Nyakvágó – a jelenlegi Pallós és Temető utcákkal volt azonos.

Nyár – a jelenlegi Szűcs Sámuel utcával azonos.

Ősz – a jelenlegi Szentpáli István utcát kötötte össze a Búza térrel, a Tél utcától délre, a Nyár utcától északra.

Pacsirta – a jelenlegivel azonos (Bedegvölgy).

Petőfi Sándor – a jelenlegi Dankó Pista utcával közel azonos, de hosszabb volt, a mai Bihari János utca képezte a keleti végét. A korábbi Petőfi utcát 1945-ben nevezték át Dankó Pista utcára (Vörösmarty városrész). Ugyanakkor a korábbi Urak utcáját 1945. december 14-én nevezték át Petőfi Sándor utcára (Belváros nyugat, Szinva-part). A 20. század első felében tehát a mai Dankó Pista utca viselte Petőfi Sándor nevét. Az 1970-es évektől kiépült panelházas lakótelep eltüntette a Gordon városrészt és az utcarendszer is alapvetően megváltozott. A 19. században Gillányi utca volt a neve a későbbi Petőfi, jelenlegi Dankó Pista utcának az egykori Felső Gordon területén.

Rákóczi Ferenc – azonos a jelenlegivel (Belváros).

Reményi Ede – a jelenlegivel azonos (a Szinva és az Avas északi oldala között).

Rostás – a mester utcák egyikeként, a Mindszenti temető és a mai Vörösmarty utca között vezetett a vonala.

Rózsa – a Szentpéteri kapuval párhuzamosan, a mai Szeles és Álmos utcák között vezetett a vonala.

Sarolta – a jelenlegivel azonos (Belváros, kelet).

Szatócs – a mester utcák egyikeként, a Mindszenti temető és a mai Vörösmarty utca között vezetett a vonala.

Szegfű – a Szentpéteri kapuval párhuzamosan, a mai Szeles és Álmos utcák között vezetett a vonala.

Szent István – a jelenlegi Nagyváthy János utcával azonos.

Szent György – a mai Szent László utca keleti részével közel azonos.

Szirma – a mai Király utca északi részével azonos. A dualizmus első évtizedeiben a Gordontól északra eső és a Szinva patakig terjedő városrészen a Szirma utcák osztoztak. Urbánus, változékonyabb környék volt, mégis alvéggként emlegették, és helyzetének periférikus voltát mutatta, hogy a viszonylag egyszerű utcarendszerén nem minden esetben tudott kiigazodni a rendelkező hatóság. A patakkal párhuzamos Felső Szirma utcából

arra merőlegesen, délre nyílt a Gordonba vezető Alsó Szirma utca. 1900-ban már ez utóbbit, a jelenlegi Király utca északi részét nevezték Szirma utcának. Korábban tehát Alsó Szirma utca volt a mai Király utca északi része, Felső Szirma utca pedig a Szinva déli oldalán a patakkal párhuzamosan vezető, 1900-tól napjainkig Arany János nevét viselő utca.

Tatár – közel azonos a jelenlegivel (a Szinva és a Musz-kásoldal között).

Tavasz – a jelenlegi Szentpáli István utcát kötötte össze a Búza térrel, a Pece patak partján, a Nyár utcától délre.

Tárkányi Béla – a jelenlegivel azonos (Belváros, észak).

Teleky – azonos a mai Teleki Blanka utcával (a Szinva és az Avas északi oldala között).

Teréz – a mai Ilona utcával haladt párhuzamosan, attól nyugatra.

Tél – a jelenlegi Szentpáli István utcát kötötte össze a Búza térrel, az Ősz utcától északra.

Tompa – a jelenlegi Tompa Mihály utcával azonos (a Szinva és az Avas északnyugati oldala között).

Újvilág – a jelenlegi Vörösmarty utca keleti részével azonos.

Vörösmarty Mihály – a jelenlegivel javarészt azonos, a korabeli rövidebb volt a mainál (Belváros). Alsó Gordon utca volt hagyományos neve a mai Vörösmarty utcának. Az 1900. évi utcajegyzékben már Vörösmarty Mihály utca névvel szerepelt. Miskolc főutcájától pár saroknyira szegényesen élte hétköznapjait az 1970-es évekig, akkor a Gordon lerombolásával jelentős terület nyílt egy házigyári lakótelep létesítéséhez. A hetvenes évek első felében kiépülő új utcákat a tervezők Tanácsköztársaság városrész névvel emlegették, utóbb ez nem ment át a közbeszédbe, inkább – a centrális helyzetű legnagyobb utcája után – Vörösmarty lakótelep névvel azonosították a miskolciak.

Werbőczy István – a jelenlegi Dózsa György utcával azonos.

Wesselényi Miklós – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Zöldfa – a korábbi Kenő utca, a Mindszenti templom és a mai Corvin utca között vezetett. Névadója valószínűleg a Mindszenti ispotállal szemben álló Zöldfa vendéglő lehetett a mai Mindszenti tér 3. szám helyén. Fénykorát a 19. század derekán élte. A Zöldfa utca maga és a neve pedig a második világháború után, a Gordon városrész lerombolásával és a panellakótelep kiépülésével tűnt el végleg a miskolci hétköznapiokból.

Zrínyi – a jelenlegi Zrínyi Ilona utcával azonos (a Népkerttől keletre).

VÁLTOZÁSOK 1944-IG

Aba – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Acél – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Ady Endre – megközelítőleg a mai Jánosi Ferenc utca környékén. A miskolci közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Kőporosra vezető új utca neve: Ady Endre utca”.⁵

Aggteleki – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).

Albori – a jelenlegi Benke József utcával azonos.

Alföldi – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Alkotmány – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Andor – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Apaffy – a mai Herman Ottó és Bercsényi Miklós utcák között vezetett, merőlegesen a Szinva patakra.

Apponyi Albert – a korábbi Szeles utca 1921-től 1947-ig viselte a politikus nevét, 1947-től napjainkig változatlanul Szeles utcának nevezik.

Aranka – az Anna és a Tizeshonvéd utcák között vezetett, a Szent Anna templomtól keletre, a jelenlegi lakótelep helyén. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1914 között kapta ma is viselt nevét az utca.

Állomás – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu, Gömöri pályaudvar).

Álmos – a jelenlegivel közel azonos (Szentpéteri kapu).

Árok – a jelenlegivel azonos (a Tetemvár és a Bábonyi-bérc között).

Avasalja – a jelenlegi Avasalja utca délnyugati, a Hideg sorra nyíló szakaszával azonos.

Bajza József – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Balassa – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Balaton – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Balogh Ádám – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).

Barcsay Ábrahám – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Barkóczy Ferenc – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Baross Gábor – a jelenlegivel azonos (Tiszai pályaudvar – Zsolcai kapu).

Bácska – a jelenlegi Váncza Mihály utcával azonos.

Bánát – a jelenlegi Szigethy Mihály utcával azonos.

Bársony János – a jelenlegivel azonos. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1913 között kapta ma is viselt nevét az utca (Győri kapu).

Báthory István – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

5 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

- Bem József – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől⁶ (a Vörösmarty lakóteleptől délkeletre).
- Berényi – a jelenlegi Lahner György utcával azonos.
- Besenyői – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu – Zsarnai telep).
- Bethlen Gábor – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől⁷ (a Búza tértől keletre).
- Bezerédy István – a jelenlegivel azonos (a Petneházy bérházaktól keletre).
- Béla – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Bizony Ákos – a korábbi Régiposta, jelenlegi Madarász Viktor utcával azonos.
- Bocskai István – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől⁸ (a Vörösmarty lakóteleptől délkeletre).
- Bodrog – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Bokréta – a jelenlegi Bokréta utca közelében kötötte össze a Szinva patak partját és a Herman Ottó utcát (Győri kapu).
- Boldva – a jelenlegivel azonos (Csorba telep).
- Bolyai János – a jelenlegivel azonos (Selyemrét).
- Bornemissza – a jelenlegi Bornemissza Gergely utcával azonos (Martintelep).
- Botond – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Bottyán János – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).
- Brassói – a jelenlegi Latkóczy Lajos utcával azonos.
- Bulcsú – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Buzogány – a jelenlegivel azonos (Szondy telep).
- Csegey Gusztáv – a jelenlegivel azonos (Belváros).
- Csermely – a jelenlegivel azonos (a Tetemvár és a Bábonyibérc között).
- Cséri János – a Léway József és a Farkas Jenő utcákat kötötte össze, a jelenlegi Apáczai Csere János utcával azonos.
- Csillag – a jelenlegi Csillag utca déli részével azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).
- Csokonai Vitéz Mihály – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Csonka – a jelenlegi Szénfy Gusztáv utcával azonos.
- Deák Ferenc tér – a jelenlegivel azonos (Belváros).
- Dessewffy Arisztid – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).
- Déryné – a mai Tizeshonvéd utca délnyugati szakaszával és részben a Szent István utcával azonos.
- Diószeghy György – a jelenlegi Leiningen utcával azonos.
- Dobozy Mihály – a jelenlegivel azonos (a Népkertről délkeletre).
- Dobsinai – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Dóczy József – a jelenlegivel azonos (Bodótető).
- Domb – a jelenlegivel azonos (az Avas északnyugati lábánál).
- Dráva – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Dugonics András – a jelenlegivel azonos (a Népkertről délkeletre).

6 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

7 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

8 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

- Egressy Gábor – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én határozott a nevééről: a „Fövényszer és Tomori utcák között nyitott új utca: Egressy Gábor utca”.⁹ (Martintelep).
- Előd – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Eötvös Lóránd – a jelenlegivel azonos (a Népkerthől délre).
- Eperjesi – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).
- Eszterházy Antal – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).
- Farkas Jenő – a jelenlegivel azonos. Borsod vármegye alispánjának indítványát követően, az Erzsébet kórház melletti utcát 1911. május 24-én nevezték el Dr. Losonczy Farkas Jenőről¹⁰ (Csabai kapu).
- Farkas Károly – a jelenlegi Budai József utcával azonos.
- Ferenc – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Fém – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Forgács Antal – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Fövényszer – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Frangepán – 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől.¹¹ A jelenlegi Gombos Pál utcával azonos.
- Franklin – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Fürdő – azonos a jelenlegi Latabár Endre utcával.
- Garam – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Gábor Áron – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én határozott a nevééről: a „Szövő utcáig vezető új utca neve: Gábor Áron utca”¹² (a Szinva és a Muszkásoldal között).
- Gárdonyi Géza – a jelenlegi Stromfeld Aurél utcával azonos.
- Géza – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Gömöri tér – azonos a jelenlegivel (Hodobay telep).
- Görgey Artúr – a jelenlegivel azonos (Belváros).
- Gutenberg – azonos a jelenlegivel (Martintelep).
- Gvadányi József – azonos a jelenlegivel (Martintelep).
- Gyimesi – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én határozott a nevééről¹³ (Zsarnai telep).
- Gyöngyösi – azonos a jelenlegivel (Martintelep).
- Gyula – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Hadirokkantak – a jelenlegivel azonos (Belváros, kelet).
- Halász – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Sajóra néző utca neve: Halász utca”¹⁴ (Zsarnai telep).
- Harmat – a jelenlegivel azonos (Szondy teleptől délre).
- Határ – a jelenlegi Böngér utcával közel azonos.
- Hatvanötösök – a jelenlegivel azonos. Miskolc képviselőtestülete 1933. január 27-én döntött arról, hogy a „65-ösök dicsőséges harctéri szereplésének megörökítése céljából a Laktanya utca elnevezést 65-ösök utcája elnevezésre változtatja”¹⁵ (Zsolcai kapu).

9 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

10 MNL BAZML IV. 1903/a. 193/1911.

11 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

12 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

13 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

14 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

15 MNL BAZML IV. 1903/a. 25 kgy/1933.

Herman Ottó – a jelenlegivel megközelítőleg azonos. A miskolci közgyűlés 1932. október 5-én nevezte át a korábbi Kertész sort Herman Ottó utcára¹⁶ (Győri kapu).

Hernád – a jelenlegivel azonos (Csorba telep).

Hold – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Horthy Miklós tér – a Városház térrel azonos.

Hősök tere – a jelenlegivel azonos. A kiépítésével kapcsolatos említései már 1939-ben a „Hősök tere” megnevezéssel jelölték¹⁷ (Belváros).

Huba – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).

Ipoly – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Izsó Miklós – a Ruzsini út és a Tatár utca között vezetett, a jelenlegi Ernye bán utca déli részével azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Tatár utcából a József utca irányába nyitott új utca neve: Izsó Miklós utca”.¹⁸

József – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Kapos – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Kartács – a jelenlegivel azonos (Szondy telep – Tiszai pályaudvar).

Kassai – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).

Katalin – a jelenlegivel azonos. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1912 között kapta ma is viselt nevét az utca (Belváros, kelet).

Kavics – a jelenlegivel azonos (Győri kapu, Szinva part).

Kálmán – a jelenlegi Rácz Ádám utcával azonos.

Kálvin – a jelenlegivel megközelítőleg azonos. A miskolci református egyházközség kérelmére, 1909. augusztus 31-én a korábbi Iskola utcát a helvét irányzat alapítójának 400. születési évfordulója alkalmából nevezték el Kálvin Jánosról¹⁹ (Belváros).

Károly – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Kender – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Kinizsi Pál – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől²⁰ (a Népkertől keletre).

Kisfaludy Károly – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Kiss Ernő – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Kavics utcával szemben nyitott új utca neve: Kiss Ernő utca”.²¹ (Győri kapu, Szinva part).

Klapka György – a jelenlegi Aba és József utcák között kötötte össze a Győri kaput a Herman Ottó utcával.

Kohó – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Kolozsvári – a jelenlegivel azonos (Hodobay telep).

Kont – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől²² (a Vörösmarty városrésztől keletre).

Koppány – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Kőrös – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

16 MNL BAZML IV. 1903/a. 156 kgy/1932.

17 MNL BAZML IV. 1903/a. 301 kgy/1939.

18 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

19 MNL BAZML IV. 1903/a. 227/1909.

20 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

21 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

22 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

- Kőrösi Csoma Sándor – a jelenlegivel azonos (Selyemrét – Zsolcai kapu).
- Közdomb – a jelenlegivel azonos (Bedegvölgy).
- Kruspér István – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).
- Laborc – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Laborfalvy Róza – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „jelenlegi Temetőalja utca új neve: Laborfalvy Róza utca”²³ (Jókai lakótelep).
- Lajta – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Lehel – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Lenke – a jelenlegivel azonos (Belváros, kelet).
- Levente – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Lévay József – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).
- Lichtenstein József – a jelenlegi Király utcának a Zsolcai kapu és a Hadirokkantak útja közötti szakaszával, és az Ady Endre utcával azonos. Közvetlenül Lichtenstein József halálát követően, 1914. január 22-én született döntés arról, hogy a „város egyik utcája a megboldogult nevére neveztesse el”.²⁴
- Markó László – a jelenlegi Váltó utcával azonos (MÁV telep).
- Maros – a jelenlegi Szrogh Sámuel utcával azonos.
- Martinovics Ignác – a jelenlegivel azonos, 1904. augusztus 30-án kapta nevét a városi közgyűléstől²⁵ (a Vörösmarty városrésztől keletre).
- Mező – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Mikes Kelemen – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).
- Mikszáth Kálmán – a jelenlegivel azonos (a Népkertről délre).
- Művész – a Csabai kapuból nyílt az Avasra, a mai Medgyessy Ferenc utca környékén.
- Nap – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).
- Napfürdő – a jelenlegivel azonos (Bedegvölgy).
- Nefelejcs – a jelenlegivel azonos (az Avas északi lábánál).
- Örs – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Pallos – a korábbi Nyakvágó utca, javarészt azonos a jelenlegivel (Jókai lakótelep). Temetőalja és Nyakvágó a hagyományos, 19. században már használt elnevezése a Tetemvár déli lábának. A két világháború közötti évtizedekben jelenik meg a terület helynevei között a Pallos utca. A tetemvári temetőktől a Pece patak forrásvölgyi ágáig vezetett, nyugati folytatása a Pece-hídon túli Fábrián utca volt. Az 1970-es években induló paneltömbös lakótelepépítés megváltoztatta a környék arculatát, a Pece patak felszín alatti csatornába szorult, de az utcanév máig használatos.
- Papszer – a jelenlegivel azonos (Belváros).
- Patak – a korábbi Rozmaring utca, javarészt azonos a jelenlegivel (Belváros).
- Pataky Sándor tér – azonos a mai Szigligeti Ede térrel. A korabeli Agrártelepen létesített teret 1913. május 27-én nevezték el Pataky Sándorról, aki egy évtizeden át volt Miskolc város építésügyi szakbizottságának az elnöke.²⁶
- Pál – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Pázsit – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).
- Petneházy Dávid – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).

23 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

24 MNL BAZML IV. 1903/a. 16/1914.

25 MNL BAZML IV. 1902/a. 178/1904.

26 MNL BAZML IV. 1903/a. 142/1913.

Poprád – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Pozsonyi – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).

Prohászka Ottokár – a jelenlegi Feszty Árpád utcával azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én adta az utcának a Prohászka Ottokár utca nevet.²⁷

Rába – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Ráczy György – a korábbi Templom utca, azonos a jelenlegivel. A miskolci képviselőtestület 1927. március 11-én mondta ki, hogy a városra több ingatlant örökül hagyó udvari tanácsos emlékére a „Templom utcát dr. Ráczy György utcának nevezzük el”²⁸ (Belváros).

Rákosi Jenő – a korábbi Szirma utca, mely a jelenlegi Vörösmarty utcát kötötte össze a Munkácsy közzel. A miskolci képviselőtestület 1932. október 5-én nevezte át a Szirma utcát Rákosi Jenő utcára.²⁹ A Vörösmarty lakótelep megépülésével tűnt el a vonala.

Rét – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Réz – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Sajó – a jelenlegivel azonos (Csorba telep).

Schweidel József – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1941. január 27-én határozott a nevről³⁰ (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Semmelweis Ignác – a jelenlegivel azonos (a Népkertről délre).

Sibrik Miklós – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu).

Sík – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Sió – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Soltész Nagy Kálmán – a jelenlegivel azonos. Közvetlenül Soltész Nagy Kálmán halála után, 1905. december 14-én határozott arról a városi közgyűlés, hogy utcát nevez el a néhai polgármesterről³¹ (Zsolcai kapu – Tapolcai elágazás).

Sólyom – a jelenlegivel azonos (a Tetemvár és a Bábo nyibérc között).

Szabadságharc – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Szamos – a jelenlegi Benkő Sámuel utca északi részével azonos.

Szekerész – a jelenlegivel azonos (Szondy telep).

Szendrei János – a jelenlegivel azonos (a Búza tértől keletre).

Szentháromság tér – a mai Templom térrel azonos.

Szent Imre herceg tér – a jelenlegi Mindszent térrel azonos. A „mindszenti templom előtti térnek Szent Imre herceg tér néven leendő elnevezése” 1930. június 25-én történt meg a miskolci közgyűlésben.³²

Szent Ferenc – a jelenlegi Deák tér és Hősök tere közötti utcarésszel azonos. Az elnevezést 1952. december 24-én szüntették meg, amikor a Szent Ferenc utcát – nevének megszüntetésével – a Deák térhez rendelték.³³

Szentpáli István – a jelenlegivel azonos. Már közvetlenül az egykori polgármester halálát követően, 1924. november 6-án határozott arról Miskolc képviselőtestülete, hogy a város egyik utcáját Szentpáli Istvánról fogja elnevezni³⁴ (Belváros).

Szilágyi Dezső – a jelenlegivel azonos (a Vörösmarty városrésztől délre).

27 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

28 MNL BAZML IV. 1903/a. 51/1927.

29 MNL BAZML IV. 1903/a. 156 kgy/1932.

30 MNL BAZML IV. 1903/a. IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

31 MNL BAZML IV. 1902/a. 227/1905.

32 MNL BAZML IV. 1903/a. 213 kisgy/1930.

33 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

34 MNL BAZML IV. 1903/a. 246/1924.

Szinva – a jelenlegivel azonos (a Szondy teleptől délre).

Szondy György – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Vay út jobb oldalán a Tüzér laktanya mögött, a Szinváig nyúlott és a városi szükséglakásokkal kiépített új utca neve: Szondy György utca”³⁵ (Szondy telep).

Szövő – a jelenlegivel azonos (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Tapoly – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Tas – a jelenlegivel azonos (a Szentpéteri kapu és a Hodobay telep között).

Telegdy – részben azonos a jelenlegi Kóris Kálmán utcával, de hosszabb volt, nyugat felé egészen a mai Király utcáig vezetett. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1912 között kapta a nevét.

Temes – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Temesvári – a jelenlegivel azonos (Hodobay telep).

Thököly Imre – a jelenlegivel azonos. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1913 között kapta ma is viselt nevét az utca (Győri kapu).

Tinódi Lantos Sebestyén – a jelenlegivel azonos (a Bábonyibérc lábánál).

Tisza István – a mai Bajcsy-Zsilinszky Endre utcával azonos. A miskolci közgyűlés 1932. október 5-én nevezte el „gróf Tisza Istvánról a Széchenyi utca folytatásában nyitandó” utcát.³⁶

Tizeshonvéd – a jelenlegivel azonos (a Győri kapu és a Belváros között). Hagyományos elnevezése Serház utca volt. Névadója, a diósgyőri koronauradalom serháza a mai Tizeshonvéd utca 21. szám Szent István út felé eső déli oldalán működött. A dualizmus első évtizedében

nagyhírű sörfőző, Zurik János bérelte, készletének egy részét a közeli Kőporos Királypincéjében tárolta, sörét a Győri kapun túl, Mindszenten is mérte. Ennek ellenére, az 1880-as években már nem működött és az egykori serház telkének északi frontján épült fel 1889-re a József laktanya: Miskolc háziezrede, a magyar királyi 10. honvéd gyalogezred bázisa. A nagy háború után a miskolci csendőrkerület székháza lett az épület, 1928-ban viszont Miskolc háziezrede tiszteletére a Serház utcát átnevezték Tizeshonvéd utcára.

Toldi Miklós – a jelenlegivel azonos. Nem ismerem a névadás dátumát, valamikor 1900 és 1913 között kapta ma is viselt nevét az utca (Fábián kapu).

Tomori Pál – a jelenlegivel részben azonos, de az eredeti hosszabb volt a mainál, 1972-ig része volt a jelenlegi Martin Károly utca is (Martintelep).

Tóth Pál – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Tölgyesi – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Besenyői úttal párhuzamos irányú új utca neve: Tölgyesi utca”³⁷ (Zsarnai telep).

Tömösi – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én mondta ki, hogy a „Zsarnay telepen lévő s a Vay úttal párhuzamos első utca: Tömösi utca”³⁸ (Zsarnai telep).

Török Ignác – a jelenlegivel azonos (a Muszkásoldal északi lábánál).

Tulipán – a jelenlegivel azonos (az Avas északi lábánál).

Tüzér – a jelenlegivel azonos (a Szondy teleptől délre).

Üteg – a jelenlegivel azonos (Szondy telep).

Vadnay Károly – a korábbi Újvilág utcával, a jelenlegi Vörösmarty utca keleti részével azonos. A miskolci

35 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

36 MNL BAZML. IV. 1903/a. 156 kgy/1932.

37 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

38 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

közgyűlés 1932. október 5-én határozott az Újvilág utca Vadnay Károly utcára átnevezéséről.³⁹

Vas – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Vasúti telepi – a MÁV telep utcája, a városi közgyűlés 1941. január 27-én határozott a nevééről.⁴⁰

Vasvári Pál – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Vágóhídi – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).

Vásárhelyi Pál – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).

Vásártéri – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).

Vereckei – a jelenlegivel azonos. A városi közgyűlés 1941. január 27-én határozott a nevééről⁴¹ (Zsarnai telep).

Vezér – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu keleti oldalában).

Vécsey Károly – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Vilma – a mai Szabó Lőrinc sétány környékén, azzal párhuzamosan vezetett a vonala.

Virág – a jelenlegi Virág utca környékén, attól délre vezetett (Győri kapu).

Visó – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Vitéz – a jelenlegi Gyóni Géza utcával azonos.

Vitézek – a jelenlegi Vitéz utcával azonos (Zsolcai kapu, Szondy teleptől északra).

Zala – a jelenlegivel azonos (Martintelep)

Zielinszky Szilárd – a jelenlegivel azonos (Selyemrét).

Zoltán – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).

Zombori – a jelenlegivel azonos (Hodobay telep).

Zsigmondy Vilmos – a jelenlegivel azonos (Zsolcai kapu).

VÁLTOZÁSOK 1989-IG

Ady Endre – a jelenlegivel azonos. Miskolc közgyűlése 1945. december 14-én változtatta a korábbi Lichtenstein József utca nevét Ady Endre utcára.⁴²

Anna – a korábbi Szent Anna utca nevét 1952-ben rövidítették Anna utcára, jelenleg is ezt a nevet viseli.⁴³

Apáczai Csere János – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1947-ben nevezte át a korábbi Cséri János utcát Apáczai Csere János utcára⁴⁴ (a Népkerttől délre).

Arany János tér – a jelenlegivel azonos (Belváros észak, Szentpéteri kapu).

Augusztus 20. – új utcaként 1960-ban kapta meg a jelenleg is viselt nevét.⁴⁵

Aulich Lajos – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Babér – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Bacsó Béla – az 1945 előtti és a jelenlegi Meggyesalja utcával azonos. A városi képviselőtestület 1945. december 14-én változtatta a korábbi Meggyesalja utca nevét Bacsó Béla utcára⁴⁶ (az Avas és a Szinva között).

39 MNL BAZML IV. 1903/a. 156 kgy/1932.

40 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

41 MNL BAZML IV. 1903/a. 37 kgy/1941.

42 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

43 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

44 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

45 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1960. január 28.

46 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

Bajcsy-Zsilinszky Endre – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1945. december 14-én változtatta meg a korábbi Tisza István utca nevét Bajcsy-Zsilinszky Endre utcára⁴⁷ (a Belváros és a Selyemrét között).

Balázs diák – a korábbi Csizmadia Gyula utca 1963-ban kapta a jelenleg is viselt nevet.⁴⁸

Barbai Ferenc – a jelenlegi Kohó utcával azonos. A városi közgyűlés 1947-ben nevezte át a Kohó utcát Barbai Ferenc utcára.⁴⁹

Bartók Béla tér – a Zeneiskola előtti tér 1956-ban kapta a jelenleg is viselt nevet⁵⁰ (Belváros).

Bán Tibor – a korábbi Tatár utca Bercsényi és Wesselényi utcák közötti szakaszát 1953-ban nevezték el Bán Tiborról.⁵¹ A jelenlegi Gyár utca nyugati részével azonos.

Belegrád köz – a jelenlegivel azonos (Belváros, kelet).

Beloianisz – a jelenlegi Szentpáli István utcával azonos (Belváros).

Benke József – a korábbi Albori utca 1955-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁵² (Avas, kelet).

Benkő Sámuel – a jelenlegivel azonos. A városi képviselőtestület 1947-ben változtatta meg a Szamos utca nevét Benkő Sámuel utcára⁵³ (Martintelep).

Berettyó – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁵⁴ (Martintelep).

Béke tér – a jelenlegi Búza térrel azonos, a városi képviselőtestület 1949. szeptember 24-én nevezte át a Búza teret, Búzavásár teret Béke térre.⁵⁵

Bércalja – a korábbi Simon Ferenc utca 1963-ban kapta a jelenleg is viselt nevet⁵⁶ (a Tetemvár és a Bábonyibérc között).

Bihari János – a korábbi Ghillányi utca 1955-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁵⁷ (a Vörösmarty városrésztől délkeletre).

Blaskovics László – új utcaként 1974-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁵⁸ (Szentpéteri kapu).

Bokányi Dezső – a jelenlegi Felsőruzsín és Áfonyás utcákkal azonos.

Borostyán – a jelenlegivel azonos (Bábonyibérc).

Böngér – a jelenlegivel azonos. A korábbi Határ utcát 1947-től nevezik Böngér utcának⁵⁹ (a Szinva és a Musz-kásoldal között).

Börzsöny – új utcaként 1963-ban kapta a jelenleg is használt nevet⁶⁰ (a Tetemvár és a Bábonyibérc között).

Brigád – új utcaként, 1952-ben kapta a jelenleg változatlan nevet⁶¹ (Győri kapu).

Budai József – a korábbi Farkas Károly utca 1955-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁶² (Népkert).

Búzavirág – a jelenlegivel azonos (Bábonyibérc).

47 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

48 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

49 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

50 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1956. március 8.

51 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1953. február 5.

52 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

53 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

54 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

55 MNL BAZML IV. 1903/a. 277 kgy/1949.

56 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

57 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

58 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1974. április 11.

59 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

60 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

61 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

62 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

Chlepkó Ede – a jelenlegi Aba utcával azonos (Győri kapu).

Clara Zetkin – a jelenlegi Virág utcával azonos (Győri kapu).

Csele – új utcaként, 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁶³ (Martintelep).

Cserhát – a jelenlegivel azonos (Bábonyiérc).

Csizmadia Gyula – a jelenlegi Balázs diák utcával azonos.

Dankó Pista – a jelenlegivel azonos. A korábbi Petőfi utcát 1945-ben nevezték át Dankó Pista utcára⁶⁴ (Vörösmarty városrész).

Derkovits Gyula – új utcaként 1956-ban kapta a jelenleg is viselt nevet⁶⁵ (Avas, kelet).

Déryné – a korábbi Deák Ferenc utca 1952-ben váltott nevet, melyet jelenleg is visel⁶⁶ (Belváros).

Dózsa György – a jelenlegivel azonos. A korábbi Werbőczy utcát 1945. december 14-én nevezték át Dózsa György utcára⁶⁷ (Belváros).

Elek Tamás – a jelenlegi Szilvás és Gesztenyés utcákkal azonos.

Engels út – a jelenlegi Szentgyörgy úttal azonos.

Ernye bán – a jelenlegivel azonos. A korábbi Izsó Miklós utcát 1947-ben nevezték át Ernye bán utcára⁶⁸ (a Szinva és a Muszkásoldal között).

Estike – a jelenlegivel azonos (Bábonyiérc).

Eszperantó tér – a jelenlegi Szent Anna térrel azonos. 1957 júliusában az eszperantó nyelv ügyéért szervezett találkozó volt Miskolcon, annak alkalmára javasolta a tanácsi végrehajtó bizottság titkára, hogy a „város valamelyik terét vagy utcáját eszperantó térre vagy utcára” változtassák.⁶⁹

Eszter utca – a jelenlegivel azonos, új utcaként 1966. november 17-én kapta a napjainkban is viselt nevet.⁷⁰ (Bábonyiérc).

Éder György – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁷¹ (Selyemrét).

Felmező – új utcaként 1963-ban kapta a jelenleg is használt nevet⁷² (a Tetemvár és a Bábonyiérc között).

Felszabadítók útja – a jelenlegi Görgey Artúr utcával azonos, korábban is így hívták, nevet 1949. szeptember 24-én változtatták Felszabadítók útjára.⁷³

Feszty Árpád – a korábbi Prohászka Ottokár utca 1956-ban kapta a jelenleg is viselt nevet⁷⁴ (Bábonyiérc).

Fonoda – a jelenlegivel azonos, 1966. november 17-én kapta a napjainkban is viselt nevet⁷⁵ (Zsolcai kapu).

63 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

64 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

65 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1956. október 4.

66 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

67 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

68 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

69 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1957. június 27.

70 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1966. november 17.

71 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

72 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

73 MNL BAZML IV. 1903/a. 277 kgy/1949.

74 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1956. március 8.

75 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1966. november 17.

- Földes Ferenc – a jelenlegi Lonovics utca 1955 és 2010 között viselte Földes Ferenc nevét⁷⁶ (Avas, északkelet).
- Fürst Sándor – a jelenlegi Ferenc utcával azonos. A korábban is Ferenc utcának nevezett utca nevét 1945. december 14-én változtatták Fürst Sándor utcára.⁷⁷
- Ganz Ábrahám – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Gombos Pál – a jelenlegivel azonos. A korábbi Fran-
gepán utcát 1947. november 22-én nevezték át
Gombos Pál utcára⁷⁸ (Vörösmarty városrésztől keletre).
- Gyóni Géza – a jelenlegivel azonos. A korábbi Vitéz
utcát 1947-ben nevezték el Gyóni Gézáról⁷⁹ (Szent-
péteri kapu).
- Gyöngyvirág – a jelenlegivel azonos (Csabai kapu, Avas).
- Hajós István – a jelenlegi Hajós Alfréd utcával azonos.
- Hoffman Ottó – új utcaként, 1952-ben kapott nevet
a Tizeshonvéd utcával párhuzamos vonalú utca, mely
azonos a mai Szent István utcával.⁸⁰
- Ifjúság útja – a jelenlegivel azonos (Avas, lakóte-
lep, II. ütem).
- Írisz – a jelenlegivel azonos (a Csabai kaputól keletre).
- Iskola tér – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Istvánffy Gyula – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Jánosi Ferenc – új utcaként 1956-ban kapta a jelenleg
is viselt nevét⁸¹ (Győri kapu).
- Jászi Oszkár – a jelenlegivel azonos (a Petneházy bérhá-
zaktól nyugatra).
- Jendrassik György – a jelenlegivel azonos (Martintelep).
- Jósika Miklós – a jelenlegivel azonos (Avas, lakóte-
lep, III. ütem).
- Jósva – új utcaként, 1962-ben kapta a jelenleg is viselt
nevet⁸² (Martintelep).
- József Attila – a korábbi Vay út 1945. december 14-én
kapta a jelenleg is viselt nevét⁸³ (Zsolcai kapu).
- Karacs Teréz – a jelenlegivel azonos. Új utcaként 1948.
március 24-én kapta a nevét⁸⁴ (a Szinva és a Muszkás-
oldal között).
- Katowice – a jelenlegivel azonos (Szentpéteri kapu).
- Kelemen Didák – a jelenlegi Latabár Endre utcával
azonos. A korábbi Fürdő utcát 1947. február 19-én
nevezték el Kelemen Didákról.⁸⁵ Új nevét mindössze
1955-ig viselhette, az utca nevét akkor változtatták
Latabár Endre utcára.
- Kellner Sándor – új utcaként, 1952-ben kapott nevet.⁸⁶
A jelenlegi Malomszög utcával azonos.
- Kilián György – új utcaként, 1953-ban kapott nevet.⁸⁷
A jelenlegi Serház utcával azonos.
- Klapka György – a jelenlegivel azonos (Avas, lakóte-
lep, III. ütem).
- Knézich Károly – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

76 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

77 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

78 MNL BAZML IV. 1903/a. 215 kgy/1947.

79 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

80 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

81 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1956. március 8.

82 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

83 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

84 MNL BAZML IV. 1903/a. 65 kgy/1948.

85 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

86 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

87 MNL BAZML. XXIII. 102/a. 1953. február 5.

Kohász – új utcaként, 1952-ben kapta ezt a nevet a Miklós és Őrs utcákat összekötő utca, mely ma is ezt a nevet viseli⁸⁸ (Győri kapu).

Komját Aladár – a jelenlegi Pósa Lajos utcával azonos.

Kommün – a korábbi Déryné utca 1952-től viselte ezt a nevet.⁸⁹ A jelenlegi Tizeshonvéd utca délnyugati végével azonos.

Kóris Kálmán – a jelenlegivel azonos (Belváros, kelet).

Korvin Ottó – a jelenlegi Corvin utcával azonos.

Kós Károly – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Kossa István – a jelenlegi Mura utcával azonos.

Kölcsey Ferenc – a jelenlegivel azonos (Avas, lakótelep, III. ütem).

Kőris – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Középszer – új utcaként 1974-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁹⁰ (Avas, lakótelep, I. ütem).

Krausz György – a jelenlegi Máday Lajos utcával azonos.

Kulich Gyula – a jelenlegi Mandulás sétánnyal azonos.

Kun Béla – a korábbi Malinovszki utat 1962-ben nevezték át.⁹¹ A jelenlegi Soltész Nagy Kálmán utcával azonos.

Lahner György – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Landler Jenő – a jelenlegi Váltó utcával azonos. A korábbi Markó László utcát 1949. szeptember 24-én nevezték át Landler Jenő utcára.⁹²

Latabár Endre – a korábbi Kelemen Didák utcát nevezték át 1955-ben,⁹³ és jelenleg is a Latabár Endre utca nevet viseli (Selyemrét).

Latinca Sándor – a jelenlegi Berzsenyi Dániel utcával azonos.

Latkóczy Lajos – a jelenlegivel azonos. A korábbi Brassói utcát 1947-ben nevezték el Latkóczy Lajosról⁹⁴ (Hodobay telep).

Latorca – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevet⁹⁵ (Martintelep).

László Jenő – a korábbi Szentgyörgy utcát 1952-ben nevezték át.⁹⁶ A mai Szent László utcával azonos (Bedegvölgy, Bábonyibérc lába).

Lázár Vilmos – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Leiningen Károly – a jelenlegivel azonos (a Szinva és az Avas között).

Lékai János – a jelenlegi Sorompó utcával azonos (a Tiszai pályaudvartól nyugatra).

Levél – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Leszih Andor – a jelenlegivel azonos (Avas, lakótelep, III. ütem).

Lokomotív – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Lovarda – új utcaként 1961-ben kapta a jelenleg is viselt nevét⁹⁷ (Szentpéteri kapu, Hodobay telep).

88 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

89 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

90 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1974. április 11.

91 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

92 MNL BAZML IV. 1903/a. 277 kgy/1949.

93 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

94 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

95 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

96 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

97 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1961. február 23.

- Madarász Viktor – a korábbi Bizony Ákos utca 1955-ben kapta a jelenleg is viselt nevét⁹⁸ (Belváros).
- Magyar-szovjet barátság tere – a korábbi Szent Imre tér nevét 1952-ben változtatták meg ekképpen.⁹⁹ A mai Mindszent térrel azonos.
- Malinovszki – a jelenlegi és a korábbi Soltész Nagy Kálmán utca 1945. és 1962. között volt Malinovszki utca (1962-ben a Kun Béla utca nevet kapta).¹⁰⁰
- Marjalaki Kiss Lajos – a jelenlegivel azonos (Bábonnyibérc).
- Martin Károly – a Tomori utca keleti része 1972-ben kapta a jelenleg is viselt nevét¹⁰¹ (Martintelep).
- Mártírok – a jelenlegivel azonos (Belváros).
- Mecsek – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevét¹⁰² (a Tetemvár és a Bábonnyibérc között).
- Medgyessy Ferenc – új utcaként kapta 1958-ban a jelenleg is viselt nevet¹⁰³ (Csabai kapu).
- Mednyánszky László – a jelenlegivel azonos (Avas, lakótelep, III. ütem).
- Méhész – a jelenlegivel azonos (Győri kapu, észak).
- Miklós – a jelenlegivel azonos (Győri kapu).
- Molotov – a korábbi Mindszent utca 1952 és 1960 között viselte egy akkor még élő személy, Molotov nevét.¹⁰⁴ A mai Mindszent tér nyugati részével azonos.
- Műhely – a jelenlegivel azonos (a Csabai kaputól keletre).
- Nagyváthy János – a jelenlegivel azonos. A korábbi Szent István utcát 1947-ben nevezték át Nagyváthy János utcára¹⁰⁵ (Győri kapu, kelet).
- Napraforgó – a jelenlegivel azonos (Bábonnyibérc).
- Nárcisz – a jelenlegivel azonos (a Csabai kaputól keletre).
- Nimród – a jelenlegivel azonos, új utcaként 1966. november 17-én kapta a napjainkban is viselt nevét¹⁰⁶ (Bábonnyibérc).
- Nógrádi Sándor – a jelenlegi Adler Károly utcával azonos.
- November 7. tér – a jelenlegi és az 1952 előtti Szentháromság térrel azonos (Martintelep).¹⁰⁷
- Nyírfa – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevét¹⁰⁸ (Győri kapu, Kőporos).
- Oprendek Sándor – a korábbi és a jelenlegi Andor utca 1957-től a rendszerváltozásig viselte ezt a nevet.¹⁰⁹
- Oszip István – a jelenlegi Szőlőskert sétánnyal azonos.
- Ősz Szabó János – a jelenlegi Nagy Ferenc utcával azonos.
- Pallós – a korábbi Nyakvágó utca 1956-ban kapta a jelenleg is viselt nevét.
- Park – új utcaként 1963-ban kapta a jelenleg is viselt nevet¹¹⁰ (Petneházy bérházak)

98 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

99 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

100 MNL BAZML IV. 1903/a. 277 kgy/1949. és XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

101 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1972. július 13.

102 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

103 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1958. augusztus 7.

104 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24. és 1960. június 2.

105 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

106 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1966. november 17.

107 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

108 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

109 MNL BAZML XXIII. 101/a. 1957. március 29.

110 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

Partizán – a jelenlegi Vitéz utcával azonos. A korábbi Vitézek utca nevét 1945. december 14-én változtatták Partizán utcára.¹¹¹

Pattantyús Ábrahám Géza – a jelenlegivel azonos (Avas, lakótelep, III. ütem).

Páncél – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Perczel Mór – a jelenlegivel azonos (Avas, kelet).

Petőfi Sándor – a jelenlegivel azonos. A korábbi Urak utcáját 1945. december 14-én nevezték át Petőfi Sándor utcára¹¹² (Belváros nyugat, Szinva part).

Petőfi Sándor tér – a jelenlegivel azonos (Belváros). A Bükk magaslatai felől körzőként szétnyíló dombvonulatok kísérik a Szinva patak miskolci völgyét a magyar Alföldre. Délről az Avas zárja a hegylábi szőlőkultúra kettős „paravánját”, északi irányból pedig a Tetemvár a síkságot elérő dombvonulat utolsó eleme. Miskolc belvárosát e nevezetes lankák jelzik az országúton érkezőnek. A Tetemvár felső részén, az Akasztóbercen álló háromágú bitót még a kiegyezés küszöbén is látják a Felvidékről, Gömörből utazók. A domb Belvárosra néző oldalán fa-, illetve deszkateplom áll, mellette fekszik a temető, melynek morbid nevét köszönheti a Tetemvár. Élménye mégis ambivalens, a dualizmus idején egyfajta helyi Tabán a borospincék százait magában rejtő domb. Kaszárnya és hadikórház áll akkoriban a pincék között, alattuk pedig tűzifát és más, fából készült portékát kínáló piac nyüzsgő a Tetemvári (mai Petőfi) téren. A vásári forgatagban gyakori áldomást ivó kereskedők és az unatkozó katonák jelenléte, a pincék bora, a temetőt meg a zezugos utcákat övező természetes környezet remek lehetőségeket kínál az örömlányok felajánlkozásához. Sajátos vigalmi negyed szerepkört is betölt a baljós nevű Tetemvár. Az 1950-es évektől megváltozik presztízse, hangulata és kihasználtsága. Névadójának szobra, Kocsis András

Petőfije 1951-ben kerül a tér centrumába, mely ezáltal válik március 15. miskolci kultuszának és politikai rendezvényeknek fontos helyszínévé.

Pilis – a jelenlegivel azonos, nevét 1963-tól viseli¹¹³ (a Tetemvár és a Bábonyibérc között).

Prieszol József – a jelenlegi Fábrián kapu utcával azonos.

Radnóti Miklós – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Rácz Ádám – a jelenlegivel azonos. A korábbi Kálmán utcát 1947-ben nevezték át Rácz Ádám utcára¹¹⁴ (Győri kapu).

Régész – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Régiposta – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Rosenberg házaspár – a korábbi Farkas Jenő utcát nevezték át 1955-ben.¹¹⁵ Mára visszakapta eredeti nevét (azonos a jelenlegi Farkas Jenő utcával).

Rudas László – a korábbi Kálvin utca 1952-ben váltott nevet.¹¹⁶ A mai Kandia utcával azonos.

Sajószigeti út – a jelenlegivel azonos (a Szentpéteri kaputól keletre).

Sallai Imre – a jelenlegi Kőporos utca déli részével azonos. A korábbi Ady Endre utcát 1945. december 14-én nevezték át Sallai Imre utcára.¹¹⁷

Ságvári Endre – a jelenlegi Zoltán utcával azonos. Korábban is Zoltán utca volt, nevét 1945. december 14-én változtatták Ságvári Endre utcára.¹¹⁸

Sályi István – a jelenlegivel azonos (Avas, lakótelep, II. ütem).

111 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

112 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

113 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1963. december 12.

114 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

115 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

116 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

117 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

118 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

Sánc – a korábbi Árpád utcát 1947-ben nevezték át.¹¹⁹ A Sánc utca a jelenlegi Jókai Mór utca nyugati részének környékén, a mai Fazekas és Dózsa György utcák között vezetett.

Sellő – a jelenlegivel azonos (Bábonyiérc).

Selyemrét – új utcaként 1960-ban kapta meg a jelenleg is viselt nevét.¹²⁰

Somogyi Béla – a jelenlegi Avasalja utcával azonos. A korábbi Gyöngyvirág utcát 1945. december 14-én nevezték át Somogyi Béla utcára.¹²¹

Stromfeld Aurél – a jelenlegivel azonos. A korábbi Gárdonyi Géza utcát 1947-ben nevezték el Stromfeld Aurélról¹²² (Martintelep).

Szabadság tér – a jelenlegi Erzsébet térrel azonos, melyet 1945. december 14-én neveztek át Szabadság térre.¹²³

Szabó Lajos – a korábbi Kun József utcát 1957-ben nevezték át.¹²⁴ Azonos a jelenlegi Kishunyad utcával.

Szabó Lőrinc sétány – a jelenlegivel azonos (Vörösmarty lakótelep).

Szamuely Tibor – a jelenlegi Csengey Gusztáv utcával azonos.

Szent István tér – a jelenlegi Dísz térrel azonos.

Szénfy Gusztáv – a jelenlegivel azonos. A korábbi Csonka utcát 1947-ben nevezték el Szénfy Gusztáv-ról¹²⁵ (Martintelep).

Szepessy Pál – a jelenlegivel azonos (Vologda lakótelep, észak).

Szigethy Mihály – a jelenlegivel azonos. A korábbi Bánát utcát 1947-ben nevezték el Szigethy Mihály-ról¹²⁶ (Csabai kapu – Avas, kelet).

Szigligeti Ede tér – a korábbi Pataky Sándor teret nevezték át 1955-ben,¹²⁷ azóta viseli a jelenlegi nevét (a Népkerttől délre).

Szőnyi Márton – a jelenlegi Bruckner Győző utcával azonos (Bábonyiérc).

Szrogh Sámuel – a jelenlegivel azonos. A korábbi Maros utcát 1947-ben nevezték el Szrogh Sámuelről¹²⁸ (Martintelep).

Sztálin út – a korábbi és a jelenlegi Győri kapu, mint főútvonal 1961-ig viselte Sztálin nevét (1956 novemberében átmenetileg visszaállították a Győri kapu megnevezést, utóbb 1961-ben véglegesítették a változást).¹²⁹

Szűcs Sámuel – a jelenlegivel azonos. Korábban Nyár utca volt a neve, 1948. március 24-én kapta a Szűcs Sámuel utca nevet¹³⁰ (Szentpáli utca, Búza tér).

Tag – a jelenlegivel azonos, új utcaként 1966. november 17-én kapta a napjainkban is viselt nevét¹³¹ (a Tetemvár és a Bábonyiérc között).

Tanácsház tér – a jelenlegi és az 1955 előtti Városház térrel azonos¹³² (Belváros).

Tarló – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

119 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

120 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1960. január 28.

121 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

122 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

123 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945.

124 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1957. május 30.

125 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

126 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

127 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

128 MNL BAZML IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

129 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1956. november 13. és 1961. november 30.

130 MNL BAZML IV. 1903/a. 65 kgy/1948.

131 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1966. november 17.

132 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. május 5.

Testvérvárosok útja – új útként 1974-ben kapta a jelenleg is viselt nevet¹³³ (Avas, lakótelep, I. ütem).

Tisza – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Uitz Béla – a jelenlegivel azonos (Belváros).

Újítók – új utcaként, 1952-ben kapta ezt a nevet az Őrs utcával párhuzamosan, attól nyugatra vezető utca.¹³⁴ Ma is ezt a nevet viseli (Győri kapu).

Váncza Mihály – a jelenlegivel azonos. A korábbi Bácska utcát 1947-ben nevezték el Váncza Mihályról¹³⁵ (a Petneházy bérházakkal szemközt).

Vándor Sándor – a jelenlegi Király utcával azonos.

Városház tér – a jelenlegivel azonos. A korábbi Horthy Miklós tér nevét 1945. december 14-én állították vissza az eredeti, Városház tér névre. 1955-ben újra névváltoztatás történt, akkor Tanácsház térre nevezték át a Városház teret¹³⁶ (Belváros).

Visinszki – a korábbi Rákosi Jenő utcát 1949-ben nevezték át, és 1962-ig viselte Visinszki nevét. A Vörösmarty lakótelep megépülésével tűnt el az utca, mely a jelenlegi Munkácsy köz és a Vörösmarty út között vezetett.¹³⁷

Velence – a jelenlegivel azonos (Martintelep).

Venyige – a jelenlegivel azonos (Avas, délkelet).

Vologda – a jelenlegivel azonos (Belváros, nyugat).

Vörös Hadsereg útja – a jelenlegi Csabai kapu déli részével azonos.

Zagyva – új utcaként 1962-ben kapta a jelenleg is viselt nevet¹³⁸ (Martintelep).

Zámenhof – új utcaként 1960-ban kapta a jelenleg is viselt nevet¹³⁹ (Selyemrét).

Zetkin, Clara (lásd Clara Zetkin)

Zója tér – a Tiszai pályaudvar előtti teret 1955-ben nevezték el ekképpen.¹⁴⁰ A mai Kandó Kálmán térrel azonos.

FORRÁSOK, RÖVIDÍTÉSEK

HOM HTD – Herman Ottó Múzeum, Helytörténeti Dokumentáció, Miskolc

MNL BAZML – Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, Miskolc

IV. 1601. a. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Képviselő Közgyűlésének iratai, közgyűlési jegyzőkönyvek

IV. 1601. b. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Képviselő Közgyűlésének iratai, közgyűlési iratok

IV. 1602. g. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Tanácsának iratai, illetőségi ügyek

IV. 1902. a. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Képviselőtestületének iratai, közgyűlési jegyzőkönyvek

IV. 1902. b. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Képviselőtestületének iratai, közgyűlési iratok

IV. 1903. a. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Törvényhatósági Bizottságának iratai, közgyűlési jegyzőkönyvek

IV. 1906. b. – Miskolc város levéltára. Miskolc Város Polgármesteri Hivatalának iratai, közigazgatási iratok

XV. 6. e. – Gyűjtemények. Borsod vármegye levéltárában kezelt nyomtatott térképek levéltári gyűjteménye

XXIII. 101. a. – Miskolc Megyei Városi Tanács le-

133 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1974. április 11.

134 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1952. december 24.

135 MNL BAZML. IV. 1903/a. 17 kgy/1947.

136 MNL BAZML IV. 1903/a. 169 kgy/1945. és XXIII. 102/a. 1955. május 5.

137 MNL BAZML IV. 1903/a. 277 kgy/1949. és XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

138 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1962. augusztus 9.

139 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1960. április 7.

140 MNL BAZML XXIII. 102/a. 1955. január 27.

- véltára. Miskolc Mj. Város Tanácsának tanácsülési jegyzőkönyvei
 XXIII. 102. a. – Miskolc Megyei Városi Tanács levéltára. Miskolc Mj. Város Tanácsának VB ülési jegyzőkönyvei
 OSZK TM – Országos Széchényi Könyvtár, Térképtár, Budapest
Miskolc...1927 – Miskolc thjf. város utcáinak és tereinek jegyzéke az 1927. évi új házszámozás alapján. Miskolc
Miskolcz...1900 – Miskolcz város utczáinak jegyzéke tekintettel az új házszámozásra. Miskolc
- IRODALOM**
- AUGÉ, Marc
 2012 *Nem-helyek. Bevezetés a szürmodernitás antropológiájába.* (Múcsarnok-könyvek 11.)
 Múcsarnok Nonprofit Kft., Budapest.

STREET NAMES OF THE HISTORIC CITY OF MISKOLC IN THE MODERN ERA (1880–1989)

Keywords: Public spaces, streets, squares

As the somewhat roundabout title suggests, the aim of this study is to analyse the changes in the pre-1945-1950 period street names of Miskolc, excluding Bükkszentlászló, Diósgyőr (along with Perces, Lyukóbánya, Újdiósgyőr, Diósgyőr-Vasgyár), Görömböly-Tapolca, Hámor, Hejőcsaba, Ómassa and Szirma, until 1989 which marks the beginning of the postmodern period. Only streets that were part of Miskolc prior to 1945 are subject to our research. Even though this approach is not the most elegant, thorough analysis of the street names of Diósgyőr, Hejőcsaba and several other previously independent settlements would require separate research and additional publications. [translated by Csaba Medve]

Krisztián Kapusi

HERMAN OTTÓ MÚZEUM